

PDB Name: Historie
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Historie
Ladislav Klíma

Nikdy nikoho nespatriil Ottomar v zahradě, sousedící se zahradou jeho, vyjma starého domovníka starého domu zahradou tou obklopeného. A bylo mu, že zří fantom, když jednoho červencového večera, kráčeje podél plotu té zahrady, uzřel za ním krásnou dámu. Mohutný, děsivý červánek ležel na bledé, truchlé tváři její a mladý muž se zachvěl, maje záhadnou ilusi, že je všechna krví zbrocena . . .

A příštího dne líbala večerní záře zlatý úsměv kterým na pozdrav jeho odpověděla.

A třetího pozlacovala slast delšího rozhovoru s ní. Sdílná a otevřená byla Livia a Ottomar zvěděl, že se usídlila tu na neurčito se svým milencem, synovcem majitele starého domu, který, mrtvicí ochromen, trávil pusté své dny v hlavním městě. Že prchala z otcovského domu, kde byla maltraitována. Že společník její je člověk dobrý - ale divný . . . Že milovala jej zprvu - jak se domnívá. A dne čtvrtého večerní požár, s vůněmi rudých růží souznící, slil se s ohněm, zapáleným jejím políbením, mysticky v nejvyšší blaženost - "Staň se mou ženou!" naléhal, "opuť jej! Prchneme od něho, bojíš-li se ho!" "Nemožno teď" . . . Bojím se ho, ale mám s ním též velkou útrpnost. Miluje mne šíleně. Jen mnou směje se svět na nebohého.

Ukrutné i nevděčné by to bylo . . ."

A na delší přemluvy odvětila jen polibkem. "A teď nesmíme se zatím již vídat, mám strach, že něco tuší - na shledanou!"

A zmizela v houštinách . . . Co se to z nich ozvalo? Zaúpění větru? hlas usínajícího zvířete? jeden ze záhadných zvuků, na něž je začínající noc tak bohatá? či prelud? . . .

Večer následující nepřišla . . . Ale ve dne uzřel ji Ottomar na procházce s ním. Byl nehezské, omezené,

odpuzející tváře; něco ztrhaného v ní bylo, věčně truchlého, zoufalého. Ale v té omezenosti kmitalo se cosi inteligentního, v té odpudivosti dojemného. A Ottomar si pravil. "Tot' duše, která snaží se úctyhodně vysoko dospět a naprosto nemá k tomu prostředků - a výsledek je totální zřůdnost."

Večer šestý byl mraky zahalen a jemný deštěk padal. A ona přišla, přilétla - energická, změněná.

"Miláčku - budiz ! Měli jsme dnes výstup a tu poznala jsem jasně, že nejen cítím ted' odpor k němu, ale i že další spolužití bylo by nesnesitelné pro mne i proň. Má povahu naprosto nesnesitelnou - bojím se - žádný smysl by v tom nebyl, kdybych tu zůstala, staň se hned, co se stát musí!"

"Zítřka!" zajásal. "Zítřka večer budeme oba na nádraží ve vesnici C. ! Na peroně si sebe nevšimneme - teprve ve vagonu !"

"Ano ! Hodí se to : odjel před hodinou, dostav telegram, volající jej za hranice. Před pozítřkem se nevrátí."

"Tedy sama? . . . Milenko - nemohli bychom ted' pobýti déle pospolu - ale neoddělení touto mříží jako trestanci?"

Otálela, bojíc se čehosi Konečně směl přelézti plot - - Avšak dešť se vzcháhal a velké, studené kapky padaly až do lůna hustého, zanedbaného pralesa, podobného sadu . . . A zachránili se odchodem do Liviina domu. A v komnatě, jejíž okno mohl Ottomar z vily své změtí stromoví jediné vidět, usedli na pohovku, objali se a čas změnil se na věčnost - -

Přistoupil k oknu. Mechanicky zadívaly se opojené oči jeho trhlinou v žaluzii . . . Trhl sebou . . . A pak rychle jal se ji zdvihát. Ale chvilku trvalo, než zdařilo se mu rozmotat šňůru -

„Proč jsi otevřel okno? Co tam vidíš?" ozval se zděšený šepot.

"Jen prší-li, chtěl jsem vidět. Již ne -"

"Vskutku? Bojím se -- něco divného kol mne vane . . . Mám ošklivé tušení. Bojím se - jdi už, miláčku !"

"Neměl bych právě proto zůstat, že se bojí?" rozvažoval. "A že ta bílá skvrna v koruně stromu - - ale nemožno, aby to byla lidská tvář. Tak rychle by nemohl slézt se stromu . . . Či přece neměl bych se již od ní hnout?"

Ale šel. Však jak dlouho nucen byl hledět v její oči, když vtiskl jí poslední políbení!

Dopoledne spal. Odpoledne skládal své věci a pátral, neuzří-li milenku. A neuzřel ji ani na nádraží - - Hrobově tiše temněl se starý dům, když o půlnoci, přespíhav plot, před ním stanul... Čekal, pak Livii volal, hlasitěji a hlasitěji, písek do oken jejich házel. Hrobově němý zůstal dům. Zazvonil konečně i na domovníka. Nikdo neotevřel. Teprve po východu slunce usnul. - V poledne navštívil veřejně sousední dům. A domovník mu sdělil: "Včera časně ráno poslal mne pán se vzkazem do městečka C. Vrátil se dnes dopoledne našel jsem na stole jeho list, včera datovaný:

"Musíme ihned odejeti, nejisto, kdy se vrátíme." Ottomar letěl na nádraží ; a vypátral, že soused jeho vskutku včera podvečer odjel v průvodu dámy, jejíž kusý popis hodil se dost na Livii. "Byla nucena z neznámých mně důvodů se mu podvolit . . . Ale tím je náš plán jen odložen. Zajisté dojde v nejbližších dnech její dopis." Jak se těšil, ale nezapudil tím z duše příšerný stín, nepřehlušil hlas : "Je ztracena pro tě - navždy . . ." Míjely dni, míjely týdny, dopis nepřicházel. A láska, bolest touha rostly stále více . . . Konečně vydal se na cestu, aby pátral. Proč, odjížděje, měl silný pocit, že milenku opouští, ne že se k ní blíží?

A když po několikaměsíčním mamém hledání užíval zase starý dům mezi holými větvemi pusté zahrady, proč pocítil náhle mocně, sladce, strašidelně její blízkost - záhadné, děsivé ulevení . . . Bylo mu tak vznešeně . . . A v šedém prosincovém podvečeru zavoněly omamně zas horké červencové červánky, zahořely rudé růže - a ona stála tu zase za mřížovím, že již měl za to, že nejen duši, i zrakem musí ji užít. "Vysvětlitelno," řekl by každý: "místa tato jsou s ní tak spjata, že spatření jejich musí vyvolat nejživější vzpomínku na ni . . ." A přece cítím mohutně, že zde něco záhadnějšího . . . Bože - aby tam tak ted' byla! . . . Snad tam zase bydlí - -" A dal se v běh . . . Nebyla tam - po celou dobu jeho nepřítomnosti nezavítala tam . . .

Usídlil se opět ve své vile. Pocit Liviiny bytosti, třeba slabší, ho neopouštěl. A co noc měl o ní aformní, obludné sny. Po procitnutí zdávalo se mu vždy, že již musí se z nich vyloupnout hluboký význam jejich a jakési děsné rozluštění celé věci - ale hned zase zavřely se mlhy nad světlajícím se místem. Dvakrát

viděl ji i halucinačně, ale vždy hned zmizela, když rty její počaly se neslyšně pohybovat . . . A na jaře vydal se zas na cesty. Půl Evropy sjezdil, inseroval, detektivy najímal, ale nad oběma jako by se byl zavřel Oceán. "Je mrtva! Vylákal ji někam, tam ji usmrtil . . . Jinak byla by mně psala. Marno vše . . . Musím jen hledět zapomenout. Ale ve své vile bych nezapomněl, zešílel bych tam. Usídlím se jinde . . . Zapomenout . . ."

Ale nezapomněl. - Čas vše nejen mění ; ničí, usmrcuje, ale znovu oživuje. Bolest stávala se mírnější a slábla, měnila se v langoureusní smutek, ten v resignaci, ta v mír . . . Nezměněně silně vzpomínal na svůj zhaslý, čarovný sen, ale co bylo dřív bouřným, oloveným mrakem, změnilo se v luzný stříbrný obláček. Čtyři léta po zmizení Livie nucen byl zavítat zas do své vily. City jeho nebyly teď hrozivé, jen poetické ; i rozhodl se, že se zde zas trvale usídli. Tři měsíce zde ztrávil. Tu jednoho jitra, když neoděšen stál u okna, spatřil náhle - jej, odcházejícího rychle ze zahrady sousední s cestovní brašnou. A v tu chvíli jako by byl Ottomar upadl zcela do dřívějšího stavu . . . Málem byl by v košili vyběhl. A když, hodiv na sebe to nejnutnější, spěchal za svým sokem, nedostihl ho již.

Ale od domovníka zvěděl, že divný nájemník během posledních dvou let několikrát sem zavítal, vždy tu přenocoval a hned příštího rána zas odešel. Že skoro nikdy slova nepromluvil, činil dojem největší skleslosti a zoufalosti - a že mimo zahradu kráčející noční chodci slyšeli divný mužský pláč.

Ottomar slíbil starci bohatou odměnu, bude-li mu ihned sděleno, až muž zase přijde . . . Ale měsíce plynuly, on nepřicházel. Nastalo jaro a domovník mu sdělil jednoho dne, že z domu odchází navždy : že majitel jeho zemřel a usedlost koupí přešla do cizích rukou. A brzy poté byl nábytek z něho odvezen a Ottomar slyšel náhodou, že v nejbližších dnech přijdou zedníci, aby opuštěnou budovu důkladně zrestaurovali.

Jedné z nejbližších nocí, podivně nemoha usnout, procházel se pokojem. Tu zdálo se mu, že okno starého domu, ono jediné, jež bylo možno odtud vidět, je světlejší než jindy. Uchopil kukátko - rozeznal v žaluzii žluté proužky. Zloději? . . . Co činili by v budově zcela prázdné? Či snad již zedníci? Nesmysl! Nuže -

Stál pod osvětleným oknem, naslouchal delší dobu. A s hrůzou pozoroval, že duše jeho zcela se mění - uklidnění posledních dvou let jakoby vůbec nebylo bývalo, domněle zhaslé bolesti a nestvůrné pocity vyvstaly v hroznější tvářnosti než kdy dříve - cítil příšerně blízkost šílenství. Zaslechl prudké zaštkání, mužské... "On! Konečně jej mám! Musí mně říci pravdu i kdybych mu měl revolver přiložit na čelo . . . Mám vrazit do domu? . . . Ale chytřejší bude, vylezu-li na strom, s něhož nás tenkrát špehovala jeho hnusná tvář?"

Seděl na větvi dva metry od okna. A užíval zas onu trhlínu v žaluzii. A za ní kousíček osvětlené stěny.

"Musím měnit polohu, abych užíval postupně víc !" děl si a vylezl výše. Teď užíval kousek podlahy.

Odsunul se stranou - něco bělavého viděl na ní . . . A pohybuje hlavou semo tamo dospěl k závěru, že to lidská tvář - ženská tvář . . . A vedle ní rozeznal po chvíli tvář jinou, vousatou . . . A zase vzlykot, zaúpění náhlé - pak tvář první jako by se povznesla - a zmizela. Zazněly pomalé kroky, bouchnutí dveří . . .

"Ted do domu !" děl si v pološení a slezl. Tu všiml si hromosvodu, táhnoucího se poblíže okna. "Zkusím ještě vyšplhat se po něm! Bude-li oko mé bezprostředně u trhlíny, užitím víc."

A viděl teď celý onen nezapomenutelný pokoj. Zcela prázdný . . . Ale za chvíli otevřela se náhle stěna - malé tajné dveře, o nichž ani Livia tenkrát nevěděla! Vešel muž . . . Chodil pokojem, chvěje se na všech údech . . . "Nemohu ji opustit," slyšel Ottomar, "a vzít s sebou rovněž ne . . . Musím zůstat u ní -" Klekl, modlil se, pak zmizel zase v tajných dveřích . . . A v tu chvíli musil se vysílený Ottomar spustit dolů . . .

Zůstal sedět. Divný strach a rej nepojmenovatelných pocitů ohromil jej teď, narkotisoval, vzal mu schopnost rozhodnutí k činu i domýšlení, co to vše znamená. Dlouho zůstal tam jak v polosnu. Konečně vstal, mechanicky zazvonil u vrat. Nikdo nepřicházel. Bušil na ně - marně. "Zůstanu tu až do svítání," pravil si ; "nemůže mně utéci . . . Pak najdu prostředek, jak vniknout dovnitř. Nejlépe, kdybych šel domů spát . . . Ale ďábelská moc mne drží - a zahubí. To je lhostejno. Nesmím ji opustit - když on ji neopustil. Jinak ztratil bych ji navždy - a jemu náležela by - tam - -"

Měsíc zašel. Ale jak slábl úsvit po něm na západě, sílil nový, záhadný na východě . . . A konečně rozeznal Ottomar rozbitou tabuli skla v jednom přízemním okně. Tupě prostrčil ruku, okno otevřel.

vhoupal se dovnitř, tupě kráčel po schodech za svým osudem.

Octl se ve známém pokoji. - Tajné dveře byly otevřeny. Vešel do malinké místnosti. Malá svítlna hořela na podlaze. A na skobě zdi visel muž s vyplazeným jazykem. A pod ním v otevřené bedně Livia... Nahá; bílá, krásná a mladá jako tenkrát; a ledová a tvrdá... Zvláštní silná vůně šla z ní . . . A tam, kde srdce nadzvedává žijící kůži, byla rudá, malá skvrna. Ottomar vzal její hlavu do svých dlaní a pomalu zhroutil se na její tělo. A tu něco obludného vyvstalo z jeho duše; zalilo ji celou a změnilo; jakoby duše zvířete nějakého byla se vestěhovala do jeho těla. "Proč se nehýbáš? nemluvíš? nelíbáš jako tenkrát?" mluvil k ní něžně. "K čemu ty hloupé okolky? Hled', zase voní nad námi ty svaté večerní červánky a rudí spanilí duchové, z vůně růží stkání, obletují naše tváře. Otevři oči, probud' se konečně ! . . . Bože, ty ženy myslí, že věčně musí dělat drahoty ! Dost už ! poroučím - sice budu tě bít ! . . . Ha! to pomohlo! Tvá prsa se počínají zdvihat, ruce tvé počínají tlačit mé ramě - ha - tvé nebeské oči se otvírají - má jsi, věčně má, konečně má!" A zdvihnuv ji a v náručí svíraje a líbaje, pádil domem, zahradou, poli, chechtaje se a pláče, líbaje a výskaje, dál a dál proti vycházejícímu slunci - - -